

RIS.6967

Beknopt verslag van de gezamenlijke raadscommissie Wonen & Ruimte, Samenleving en Bestuur Middelen & Economie van de gemeenteraad Emmen op donderdag 5 februari 2015 vanaf 19.30 uur

Aanwezig:

Voorzitter	:	de heer H.A. Bos
Commissiegriffier	:	de heer F.W. te Winkel
Collegeleden	:	de heer C. Bijl, de heer B.R. Arends, de heer J. Bos, de heer J. Otter, de heer R. van der Weide en de heer B.D. Wilms
Verslaglegging	:	de heer D.P. Drolenga (Notuleerservice Mooi Werk)
De commissieleden	:	de heer B. Hoeksema (Senioren Belang Noord), de heer H. Kruise (Senioren Belang Noord), de heer J.C. Scheltens (VVD), mevrouw T. Houwing-Haisma (VVD), de heer G.J. Bijlsma (Wakker Emmen), de heer L.H. Herbers (Wakker Emmen), de heer N. Schiphouwer (Wakker Emmen), de heer L.H. Lambers (Wakker Emmen), de heer S. Slijepčević (Wakker Emmen), de heer P.M. Schrik (Wakker Emmen), de heer H. Velzing (Wakker Emmen), mevrouw L. de Vries (Wakker Emmen), de heer R. Woltman (Wakker Emmen), de heer R. Wanders (PvdA), de heer A.J. Sleeking (PvdA), de heer D.H. van Dijken (CDA), de heer T.H. Gerth (CDA), de heer A.H. Gijlers (CDA), de heer H.G. Jumelet (CDA), mevrouw P. Mellema (CDA), de heer W. van Heusden (ChristenUnie), de heer R.R. Pruijscher (ChristenUnie), mevrouw J.G. Ensink (LEF!), de heer A.W.J. Schoo (DOP), mevrouw B. van der Woude (GroenLinks), mevrouw T.C. Hoogeveen (D66), mevrouw T.A. Knaap (D66) en de heer K.P. Eggen (D66).

1. Opening en vaststelling agenda

Voorzitter H.A. Bos opent de vergadering om 19.30 uur en heet de aanwezigen welkom. Het college verzoekt het (enige) A-stuk vóór de B-stukken te behandelen. De commissie gaat hiermee akkoord en stelt de aldus gewijzigde agenda vast.

2. Actuele mededelingen vanuit het college/presidium:

Wethouder J. Bos meldt dat de schoonmaakorganisaties de cliënten al aan het informeren zijn over de was- en strijkservice. Blijkbaar gaat dat niet goed en het college heeft de schoonmaakorganisaties hierop aangesproken. De uitkomsten worden per brief op 6 februari meegedeeld aan de raad.

DOP is blij met deze mededeling; de fractie kreeg dergelijke signalen ook. Kan de wethouder aangeven hoeveel mensen zich voor het wassen en strijken hebben aangemeld? Bovendien is hun niet goed duidelijk wat de keukentafelgesprekken en de nieuwe was- en strijkservice behelzen. Dit laatste als tip voor verbetering van de communicatie.

Wethouder J. Bos heeft die gegevens nog niet beschikbaar, die zijn pas na de bel- en bezoeker met de cliënten op te leveren. Wanneer precies zal de wethouder intern nog nagaan. Voorts gaat de ombudsfunctie vanaf 9 februari van start. Voorts had de Sociale Verzekeringsbank qua systemen en bemensing niet alles op orde waardoor de uitbetaling van PGB's niet loopt. Er is een Twitteractie gestart die de volle aandacht heeft van de Tweede Kamer – hopelijk wordt dit zo snel mogelijk geregeld. Het college weet niet hoeveel mensen in de gemeente Emmen het hier betreft, wel zijn er volgens de SVB hier 158 mensen die hun zorgovereenkomst inzake PGB's nog niet hebben

ingeleverd. Het college heeft die mensen per brief opgeroepen de overeenkomst zo spoedig mogelijk ondertekend terug te sturen en zal nog een afrondende belronde hieraan wijden.

Als er zich echt calamiteiten voordoen in de gemeente, dan vraagt **D66** of het college nog extra actie hierin wil ondernemen. Of laat men het verder volledig over aan de SVB?

CDA kent gemeenten die wachtenden op de PGB-uitbetaling ondersteunen. Kan Emmen op die manier ook iets voor die cliënten betekenen?

Wethouder J. Bos wil nog steeds de continuïteit van de zorg in 2015 waarborgen. Hij loopt niet vooruit op concrete acties maar houdt dit wel heel goed in de gaten en zal optreden bij calamiteiten.

CDA herinnert de wethouder aan de toezegging tijdens de nog niet gehouden informatieavond om de Wmo-stukken verder toe te lichten. Is die avond alsnog te plannen vóór de maartcommissie?

Wethouder J. Bos zat van zijn kant te wachten op een signaal hierover vanuit de raad. Samen met de griffie zal een datum wordt geprikt vóór de maartcommissie.

Wethouder Wilms deelt mee dat het college de evaluatie van de regionale inkoop jeugdzorg heeft vastgesteld; binnenkort kan de raad daar per brief nader van kennis nemen.

3. Presentatie: n.v.t.

4. Spreekrecht:

De heer Mangnus (Plaatselijk Belang Barger-Oostveld en Dorpshuis De Barnstee) verwoordt de grote zorgen over het voortbestaan van De Barnstee. Het wijkcentrum en de recente uitbreiding zijn door inzet van veel vrijwilligers tot stand gekomen en ligt alle bewoners zeer na aan het hart. De aan de gemeente te betalen huur is liefst € 40.000,= per jaar, die met de nodige inspanningen steeds was op te brengen dankzij de subsidie en een wijkcollecte. Door lagere subsidie en de verder stijgende huur is het financiële gat te groot geworden – uit voorzorg is de huur opgezegd. In het verleden is gepoogd extra inkomsten te genereren door bijv. het consultatiebureau binnen te halen. Icare vond dat de Barnstee na de nodige aanpassingen aan alle normen voldeed; die zijn ook gerealiseerd. Inmiddels heeft de nieuwe beheerder GGD ondanks het enthousiasme van omringende dorpen afgezien van vestiging in De Barnstee, een gemiste kans. Een beperking bij het zoeken naar nieuwe huurders is dat het centrum qua geen horecaonderneming kan zijn en ook niet wil zijn om geen concurrent van de lokale horeca te worden. De gebruikers hebben in een handtekeningactie steun betuigd. Sluiting betekent voor de wijkbewoners en voor veel verenigingen een ramp – waarschijnlijk hun einde. De heer Mangnus roept tot slot de gemeente op zich hard te maken voor de continuïteit van De Barnstee als sociaal wijkcentrum.

D66 vraagt wanneer de activiteiten plaatsvinden: vooral overdag of vooral 's avonds?

De heer Mangnus zegt dat de activiteiten de hele dag plaatsvinden.

Ook **DOP** vindt de financiële opgave vrij fors. Hoeveel komt De Barnstee te kort?

De heer Mangnus is geen penningmeester en heeft geen details paraat. Maar het tekort is wel zodanig dat binnen een halfjaar het faillissement dreigt.

PvdA vindt het goed dat de heer Mangnus de zorgen van Barger-Oostveld kenbaar maakt. Heeft het bestuur al overlegd met het college over een oplossing?

De heer Mangnus zegt dat er wordt overlegd met een ambtelijk contactpersoon. Maar die gesprekken kunnen niet voort blijven duren, op gegeven moment is het einde daar.

Senioren Belang Noord realiseert zich de enorme tijdsdruk, maar kan de stichting ook als coöperatie verdergaan, net als met succes het geval is in Nieuw-Dordrecht? Dit als tip.

Mevrouw Van 't Slot (vrijwilliger Stichting Kinderkamp Zuidoost-Drenthe) verzoekt namens de stichting om een structurele subsidie voor vijf jaar. Doel van het kamp is 40 kinderen van 6-12 jaar met problemen in de thuissituatie en die normaal nooit met vakantie te gaan, een leuke midweek te bieden vol activiteiten. De originele stichting bestond ruim 40 jaar maar was

wegbezuinigd; daarom besloten de vrijwilligers tot oprichting van een eigen stichting met een eenmalige gemeentesubsidie van € 2.950,=. Voor de continuïteit is een structurele subsidie nodig. Het kamp levert contacten op tussen zowel de kinderen onderling als ook plaatselijke ondernemers die het kamp 'in natura' sponsoren; de vrijwilligers werven actief. Zo'n week is erg van belang om kinderen te laten zien dat het anders kan qua voeding en activiteiten, voorbeeldgedrag, regels en normen en waarden. Het totaalbudget is € 10.000,=, waarvan € 1.000,= van de deelnemers. Voor de boerderijhuur ad € 2.000,= tot € 3.000,= zoekt de stichting financiële steun van de gemeente, zodat men zelf de rest kan bekostigen. Men nodigt commissie en college uit om eens bij een kamp te komen kijken.

Wakker Emmen vraagt hoe men de sponsoren benadert. Persoonlijke benadering is effectiever dan een brief. Hoe vindt de selectie van de doelgroepkinderen plaats? Is er al een meerjarige subsidieaanvraag ingediend bij de gemeente?

Mevrouw Van 't Slot antwoordt dat men sponsoren aanschrijft: grote bedrijven uit de regio maar ook lokale sponsors zoals dorpsverenigingen. Zelf heeft mevrouw Van 't Slot 25 bedrijven persoonlijk benaderd, ook via netwerken. Hoe lastig ook, elk jaar lukt het toch meer dan € 8.000,= bij elkaar te krijgen. De selectie voor kampdeelnemers hangt vooral van de aanmeldingen af; bij te veel aanbod richt men zich op de meest behoeftige kinderen en/of kinderen die nog niet zijn meegeweest. Bij de subsidieaanvraag van 2014 vertelde de gemeente dat de stichting die per jaar moest indienen – ook dus voor meerjarige ondersteuning.

LEF! dankt mevrouw Van 't Slot voor haar inspirerende verhaal en de professionele aanpak. Denkt zij dat een vakantie kan bijdragen aan het verkleinen van overerving van armoede?

Mevrouw Van 't Slot denkt dat het onrealistisch is dat overerving stopt in slechts één midweek. Wel bloeien kinderen ondanks hun moeilijke thuissituatie heel erg op. De vrijwilligers krijgen hier ook veel voldoening van.

Voorzitter H.A. Bos stelt vast dat de als derde inspreker aangemelde heer Helm afwezig is.

Mevrouw Tulp (inspreekster windmolens) zag bij Almere liefst meer dan 100 windmolens, die alle stilstonden. Alleen al de aanleg kost kapitalen; ze leveren niets op, terwijl ouderen door gemeentebezuinigingen worden uitgeknepen. Landelijk kan zo de schatkist heel veel geld c.q. bezuinigingen uitgespaard worden. Volgens mevrouw Tulp mag een overheid niet bezuinigen: zij noemt dat ordinaire krimp en vindt dit schandalig en asociaal in deze tijd. Ze is bezig alle kosten van windmolens in beeld te brengen en komt nog terug met de resultaten in de commissie.

5. Rondvraag

GroenLinks heeft twee vragen. 1) Men krijgt zeer verontrustende signalen van afwijzingsbrieven van Jeugdbescherming Noord inzake PGB-indicatie met als argumentatie dat zorg in natura boven de PGB zou gaan: dat mag en kan gewoon niet volgens artikel 8.1. De brief bevat alleen de mededeling zonder informatie over de bezwaar- en beroepsprocedure. GroenLinks begrijpt dat gemeenten liever zien dat mensen zorg in natura afnemen, maar dat neemt de keuzemogelijkheid voor PGB's niet weg. Hoe kan dit als de gemeente verantwoordelijk is en hoe gaat de wethouder dit oplossen? 2) Al in december had de fractie een rondvraag over de bomenkap in Rietlanden. Nu komen ook uit andere wijken bezorgde geluiden over bomenkap, terwijl zij niet voldoen aan het kapbeleid en, zoals in de Rietlanden gebeurde, een waardevolle eik ook niet werd herplaatst. In Bargeres staan blijkens een recente informatiebijeenkomst liefst 3.000 bomen op de nominatie voor kap; GroenLinks wil dat de wethouder dit eerst goed uitzoekt. In Utrecht wees eigen onderzoek uit dat 87% van te kappen bomen nog volkomen gezond was en de gemeente die kap zelfs moest herzien.

Wethouder Wilms is niet op de hoogte van genoemde PGB-cases, maar zal actie uitzetten en de commissie hiervan in kennis stellen. **Wethouder Van der Weide** memoreert zijn antwoord op de rondvraag in december dat per 1 juni is besloten tot uitvoering van de groenreconstructie van ca.

1.000 bomen, een geringe operatie gezien het totaal van 108.000. Het hoeft niet alleen om zieke exemplaren te gaan, soms is verdunning nodig om andere bomen meer ruimte te geven of overlast voor bewoners terug te dringen. Het kapbeleid houdt ook rekening met waardevolle bomen. Het college zal alert blijven dat de kapprocedure correct wordt gevolgd. De 3.000 die GroenLinks noemt komen het college onbekend voor, maar men zal het definitieve aantal terugkoppelen.

CDA heeft drie vragen. 1) Binnen de centrumvernieuwing is de deplorabele situatie aan de Schimmerweg een doorn in het oog: een verkrot pand, 2-3 leegstaande woningen plus verloedering op een in het oog springende plaats is de stad Emmen onwaardig. Klopt het dat bij het verkrotte pand de kantoorzone een sta-in-de-weg is? Zo ja, is het dan niet verstandiger in gesprek te gaan met de eigenaar over een andere invulling? 2) De status van Villa Veldkamp in Erica kwam in de vorige commissie ter sprake. Geld voor herontwikkeling is toegezegd, volgens de media verloopt die stroef. Is al meer duidelijkheid te geven over deze ontwikkeling? 3) De vorige vergadering had het CDA een vraag gesteld over de WTCG-gelden en de communicatie naar de cliënten over de korting op de eigen bijdrage. Zijn die brieven al verstuurd?

Wethouder Van der Weide deelt de mening van het CDA over de vereiste stedelijke kwaliteit in het totaalbeeld. Dit heeft ook de prioriteit van B&W: gesprekken met een initiatiefnemer om die zone te ontwikkelen zijn gaande. Dat neemt nog wel wat tijd in beslag; zodra er meer voortgang gedeeld kan worden met de raad, zal dat in overleg met de initiatiefnemer gebeuren. **Wethouder Otter** weet dat daags na de vorige commissie overlegd is met de firma Brands. Dit vond tijdens de vakantie van de heer Otter plaats. Hij weet niet wat daaruit is gekomen; zodra bekend laat hij dat de commissie weten. **Wethouder J. Bos** weet vrijwel zeker dat er twee briefversies over de eigen bijdrage zijn verzonden naar de cliënten, maar zal dat op 6 februari per mail nog even bevestigen.

Wakker Emmen hoorde over het geluidsverbod voor jongerenvereniging Blanco. Waarom speelt dit opnieuw? In het verleden waren er al overlastproblemen en toen is geluidsisolatie aangebracht in het pand. Zoekt het college in overleg ook eerst naar de mogelijkheden in plaats van meteen activiteiten te verbieden?

Wethouder Van der Weide deelt mee dat de gemeente Blanco heeft aangeschreven dat de toegenomen activiteiten de bestaande vergunning te boven gaan en onder een horecaverunning thuishoren – die Blanco niet heeft. Verder gaan de liveoptredens de geluidsnormen te boven. Van een geluidsverbod is geen sprake: Blanco kan onder de huidige vergunning prima zijn stereoapparatuur gebruiken, maar daar zitten wel normen aan vast en daar moet Blanco zich aan houden. De wethouder overlegt in februari met het bestuur; de uitkomsten zal hij terugkoppelen naar de commissie.

VVD heeft drie vragen. 1) Sinds enige tijd mogen ook lege drank- en andere kartons bij het plastic afval. Wanneer komt de derde container? Want de behoefte hieraan groeit; het betreft bovendien de substantiële verplaatsing van afvalstromen en dit zou aanleiding kunnen zijn de huidige starre ophaalmethode te heroverwegen. 2) Wanneer komt de toekomst van AREA op de agenda? 3) De colleges van Coevorden en Borger-Odoorn hebben hun mening gegeven over de afslag Emmen-Noord, de gedeputeerde laat zijn mening van de drie colleges afhangen. Ook kan een voornemen van Borger-Odoorn leiden tot wijziging van het Emmense GVVP. Hebben B&W al een standpunt ingenomen over Emmen-Noord? Kan de raad binnen twee maanden het gewijzigde GVVP tegemoet zien?

Wethouder Van der Weide antwoordt dat de vraag bij AREA is neergelegd welke inzamelingsmethode het beste is, met als restrictie de tweewekelijkse groen- en grijsinzameling. In maart wordt het antwoord verwacht en op basis daarvan zoekt het college met AREA naar een optimale oplossing. Tot die tijd kan men drankkartons ook in de afvalzakken voor plastic kwijt. **Wethouder Otter** meldt dat de komende weken gesproken wordt met de RvC en de aandeelhouders van AREA. Daarna wordt de commissie verder geïnformeerd: het college wil eerst

de feiten – die even op zich laten wachten – weten voor men een standpunt inneemt. **Wethouder Wilms** wijst op de samen met de provincie te organiseren informatiebijeenkomst op 10 februari over de onderzoeken naar de N34-afslagen. Het college zal die analyse toesturen ter bespreking in maart om het gevoel van de commissie te peilen. Daarna zullen B&W besluiten en de vragenbrief van de provincie beantwoorden. Tot die tijd geldt het huidige GVVP als staand beleid.

6. Bespreken C-stukken: n.v.t.

7. Bespreken B-stukken

7A. Bestemmingsplan Schoonebeek 'Bedrijventerrein De Vierslagen'

CDA hield onlangs een minisymposium over werkgelegenheid: daaruit kwam vooral het belang van een faciliterende overheid naar voren, waarmee bedrijfsvestigingen zijn te stimuleren. Wat dat aangaat de complimenten aan college en ambtelijke staf namens Industriekring Schoonebeek, die zeer over de gemeente is te spreken. Stuk 7A kan door naar de raadsvergadering als A-stuk.

Senioren Belang Noord vraagt wat indertijd de beweegreden is geweest om Fixit en de Kringloopwinkel een tijdelijke vergunning te verlenen voor ontwikkeling op dit terrein. Welke redenen waren er in tegenstelling tot andere terreinen om hier geen detailhandel toe te staan?

Reactie college

Wethouder Van der Weide bevestigt het zorgvuldige overleg met Industriekern Schoonebeek dat tot overeenstemming heeft geleid over de werkgelegenheid van een kleine 1.000 arbeidsplaatsen op De Vierslagen. Ingevolge de Structuurvisie Werklocaties past op De Vierslagen geen detailhandel. De tijdelijke vergunning is verleend om de betrokken ondernemer destijds ruimte te geven om meer richting het kerngebied te verplaatsen – door omstandigheden is dit afgeblazen. Per 1 januari is de ondernemer gestopt met zijn detailhandelsactiviteiten.

Voorzitter H.A. Bos stelt vast dat dit raadsvoorstel als A-stuk naar de raadsvergadering gaat.

7B. Voorbereidingskrediet ontwikkeling locatie Hoofdstraat

Eerste termijn

D66 kan zich in hoofdlijnen vinden in dit reële voorstel, dat in deze tijd past. Het is inderdaad lastig dit als eensoortig perceel te ontwikkelen. De fractie wil naar aanleiding van het Spreek Je Uit Café als aandachtspunten van specialisten en bewoners voor het mensenpark meegeven aan het college: zorg en aandacht voor onderhoud zoals ongediertebestrijding op de huidige dierentuinlocatie, bewaking van de ingangen en de verplaatsing van het station, die studenten van het Technasium twee jaar lang hebben onderzocht. Dit kan tot minder voorbereidingskrediet voor de Hoofstraatlocatie leiden: naar de € 670.000,= moet nog eens kritisch worden gekeken. D66 is wel voor verblijfsrecreatie in de bestaande bebouwing maar dan niet zozeer voor permanente bewoning. Als naam kiest de fractie voor 'Centrumpark', dat internationaal goed klinkt (vgl. Central Park) en iets over functie én locatie zegt. Ook hierop is veel onderzoeksgeld te besparen. Eerder opperde D66 al één hoofdroute (Boulevard-Oost) te maken.

VVD vindt naast het raadsvoorstel ook de bijlage Strategienota er heel goed en breed omvattend uitzien. De fractie kan niet helemaal een verband leggen tussen het voorbereidingskrediet en de nota. Het bidbook sec kost al € 60.000,= is het mogelijk daar alvast mee te beginnen en, zonder afbreuk te doen aan de goede strategie, daarna zoveel mogelijk te gaan besparen op de andere posten?

LEF! meent dat het college te lang passief is geweest door vooral te focussen op Chinese investeerders. De gemeente is politiek verantwoordelijk om richting de ondernemers aan de

oostkant van het centrum de schwing in deze locatie te houden. Los van het krediet gaat het ook om richting en aanpak. De fractie kan zich daarom vinden in de open organische ontwikkelingsstrategie. In mei zullen enkele betrokken en creatieve inwoners plannen presenteren om de locatie aantrekkelijk te maken en een balans te laten vinden tussen de west- en oostzijde van het centrum.

Senioren Belang Noord sluit zich aan bij de opmerkingen van D66 over ongediertebestrijding en de beveiliging. Wel mist men de te verwachten onderhoudskosten tussen het moment waarop de locatie leeg is en waarop het nieuwe park er is d.w.z. vóór de uitvoering van de voorbereidingen begint.

ChristenUnie vindt het plan goed in lijn staan met het raadsbesluit in 2007 over de basisprincipes voor de Hoofdstraatlocatie. Elke mogelijke ontwikkeling zou daaraan moeten worden getoetst. Hoe de vernieuwingen uitwerken op het oude park, is nog ongewis. Dat er geen grote kwalitatief sterke ontwikkeling ineens plaatsvindt, is begrijpelijk. Daarom is de fractie het ermee eens dat de gemeente zelf het voortouw neemt in een ongehaaste, organische (her)ontwikkeling via een open strategie, die beheersbaar tot iets groters en beters kan uitgroeien. De ChristenUnie rekent daarbij op een zeer enthousiasmerende houding van het college. Zij sluit zich aan bij de financiële vragen van de VVD. Welke concrete bestemming willen B&W voor de vrijvallende middelen achtervang claims buiten de voorbereidingskosten om?

Wakker Emmen is er positief over dat de gemeente aan de slag gaat met deze unieke locatie midden in het centrum. Ook al is de intentieverklaring met de Chinese partners verlopen, de fractie heeft alle vertrouwen in goede nieuwe kandidaten. Wat is de status van de uitvoering van de motie inzake onderzoek naar de mogelijkheden voor een nieuw zwembad aan de Hoofdstraat?

CDA informeert in hoeverre de kaders de organische ontwikkeling kunnen belemmeren. Prevaleren de kansen die investeerders zien (bijv. bouwen op de savanne) of de kaders? Wat vonden geïnteresseerden van de kaders? De fractie wijst op het omvangrijke krediet, het risico ad € 20 miljoen en het loslaten van één allesomvattend concept voor kleine initiatieven met perspectief. Hoe is die urgentie te rijmen met het geduld dat de gemeente moet hebben en de langetermijnfocus? Hoe kan het bidbook net als bijv. social media een product worden van deze tijd en hoe en door wie wordt het ingezet? De fractie ziet dat de urgentie voor Emmen heel hoog en voor marktpartijen heel laag is: die attitude moet worden omgedraaid. Beter dan wat en hoe is te beginnen communiceren over waarom investeerders voor de Hoofdstraatlocatie moeten kiezen – Simon Sinek maakt dat al heel duidelijk in een TEDx-filmpje op YouTube. Veel succesvolle bedrijven (o.a. Apple) beginnen niet over wat ze verkopen maar waarom: dat levert een betere pitch op, de toehoorders luisteren beter en het lokt meer initiatieven uit. Dus enthousiasmeren, inspireren en erin laten geloven.

Alle fracties staan erachter dat de Hoofdstraatlocatie een park voor iedereen is en blijft. Het doet de **PvdA** goed dat de in samenspraak met de burger uitgewerkte uitgangspunten van ‘Spoorzoeken’ nog steeds opgeld doen. Daarbij is geduld geboden: er moet niet sec een ruimte worden gevuld, het park moet wel bij Emmen passen. Het bidbook is voor de gemeente een houvast als meetlat en kader en tegelijkertijd een uitnodiging voor geïnteresseerden. Het is inderdaad een fors krediet, maar de kosten van het bidbook zijn voorstelbaar. De gemeente maakt geen grond bouwrijp zonder dat er ontwikkelingen zijn, maar min of meer moet zij volgens de nota toch wel bepaalde voorbereidingen treffen om te weten wat zij aanbiedt. Is het park wel gebruiksklaar in 2016? In welk gremium wordt het bidbook vastgesteld?

GroenLinks vindt de D66-naam 'Centrumpark' beter dan het idee om het station te verplaatsen. Het krediet is heel fors, dat kan met alle geopperde ideeën best een stuk minder, bijv. door een prijsvraag uit te schrijven en burgers het beste idee voor locatieontwikkeling te laten kiezen.

Reactie college

Wethouder Otter proeft een positieve stemming in de commissie over de talrijke ideeën en wensen over het mensenpark en het beoogde traject daarnaartoe. Alle input van burgers en de commissie wijst grote betrokkenheid uit, het is lastig daaruit een concept te destilleren dat recht doet aan het park. Vandaar het voorbereidingskrediet, dat het college ook fors vindt – ook na de toegepaste vermindering. Om te bepalen of een ontwikkeling past, zijn eerst allerlei onderzoeken nodig anders is 'verleiden' van partijen niet goed mogelijk. Het leeuwendeel van het krediet dient ter dekking van interne uren om de plannen uit te werken.

D66 ziet ook 'externe adviezen' staan bij diverse posten. Bovendien zijn in het verleden al diverse studies verricht en er is veel knowhow (technasium, stedenbouwkundigen, Marketing Regio Emmen, programmamanager) beschikbaar. Dan kunnen de externe advieskosten toch wel veel lager zonder afbreuk te doen aan de kwaliteit?

Wethouder Otter erkent dat er ook externe kosten zijn, maar het grootste deel is intern. Veel ideeën zijn nog vroegrijp, veel informatie (status bebouwing) moet nog worden uitgezocht en de ruimte die ingevuld moet worden is groot. B&W hebben al kritisch naar de kosten gekeken: het is een begroting op basis van een inventarisatie die nog tegen maar ook mee kan vallen.

PvdA ziet in de bijlagen een inventarisatie van te slopen gebouwen staan. Betreft het krediet alleen het onderzoek daarnaar of komen daar later nog de sloopkosten bij?

Wethouder Otter bevestigt dat het krediet alleen onderzoek naar hergebruik, onderhoudsstaat en bidboek e.d. behelst. De sloopkosten en onderhoud tijdens de overgangsfase zitten daar nog niet in: het college komt nog met een aanvullende inrichtingskrediet al dan niet in combinatie met een stuk grondexploitatie. Er zijn reserves voor mogelijke tegenvallers zoals claims, waarvan een deel gedurende de projectuitvoering kan vrijvallen. B&W denken die potjes nog hard nodig te hebben. Binnenkort krijgt het college meer informatie over het idee voor een nieuw zwembad. Enerzijds zijn kaders in eerste instantie nodig als leidraad voor de ambitie, maar anderzijds is niet uit te sluiten dat de gemeente concessies moet doen om een marktpartij met een heel goed idee binnen te halen, dat dienstbaarder is aan de stad dan de ambities. De gemeente moet dus open-minded naar nieuwe initiatieven (blijven) kijken. De € 20 miljoen wordt niet geïnvesteerd zonder navenante dekking, maar wethouder Otter verwacht dat de gemeente bij bepaalde voorbereidingen wel bepaalde risico's gaat lopen: deze zijn lager dan € 20 miljoen, maar hoger dan een paar ton. E.e.a. zal bij de uitwerking van het bidboek nog als raadsvoorstel terugkomen, net als het bidboek zelf c.a.

Tweede termijn

PvdA lijkt gezien de discussie goed om het bidboek op te starten; wel hoort de fractie een verschuiving qua interpretatie over wat wel of niet op de Hoofdstraatlocatie mogelijk is. In de bijlagen bij het krediet, het Bestuursakkoord e.a. is heel nadrukkelijk afgesproken dat 'Spoorzoeken' met door de raad geformuleerd uitgangspunten nog steeds opgeld doet. Alleen daarom al moet het bidboek terugkomen om de raad te laten vaststellen hoe zij het mensenpark bedoelt en moet worden verkocht. Dat voorkomt misverstanden.

CDA is blij dat ook de wethouder de ambitie als uitgangspunt formuleert. De fractie is zeer benieuwd naar het bidboek, zij hoopt dat het niet bij een klein boekwerkje blijft, maar ook digitaal wordt vormgegeven (social media, YouTube). Het CDA wil een evaluatie in het tweede halfjaar.

D66 mist concrete toezeggingen van B&W over de ingebrachte voorstellen voor kostenbesparing.

VVD concludeert ook dat het oorspronkelijke plan een klein beetje wordt losgelaten: bouwen op de footprints wordt bouwen op bestaand oppervlak. In die zin lijkt bouwen op de savanne net een stap te ver. Gezien de hoogte van de kosten zal het bidboek meer dan een boekwerkje worden. Maar als de meerderheid eerst alleen het bidboek zelf wil, is op die post het nodige te besparen.

CDA wilde met bouwen op de savanne de grenzen aan de invulling op gang brengen. In plaats van krampachtig vasthouden aan kaders en investeerders afschrikken stelt de fractie voor: eerst goed luisteren naar de kansen die zij zien en dan kijken of die binnen de kaders passen. Zo niet, dan toch nog een keer kijken of het een kans is die de gemeente niet voorbij mag laten gaan.

Reactie college

Wethouder Otter zegt dat eerst wordt vastgesteld wat de ambitie is. Die is primair leidend, maar moet niet tot een strak kader leiden, ook nieuwe ideeën worden serieus bekeken. De kaders in 'Spoorzoeken' zijn vrij ruim: in de praktijk moet blijken wat al dan niet past.

PvdA hoort enkele keren de term 'knellend' vallen. Ervaart het college de uitgangspunten in het bidboek op basis van 'Spoorzoeken' ook als knellend?

Wethouder Otter stelt dat het college zich prima in die uitgangspunten kan vinden. De discussie ontspan zich naar aanleiding van de inbreng van het CDA over een niet-gangbaar voorbeeld. Ieder plan wordt tegen die tijd op zijn merites beoordeeld en komt ter beoordeling terug naar de raad. Het thema-Hoofdstraat zal nog vaak genoeg terugkomen in de raad(scommissie), dus voldoende gelegenheid voor evalueren. Het college springt zuinig om met het krediet, maakt zoveel mogelijk gebruik van bestaande ideeën en expertise en wil doublures voorkomen. Alleen, veel input is aangeleverd vanuit een bepaald gezichtspunt. Als dat niet overeenkomt met de uitgangspunten is het lastig die input te gebruiken. Het bidboek wordt inderdaad ter vaststelling aan de raad voorgelegd.

Voorzitter H.A. Bos stelt vast dat dit raadsvoorstel als A-stuk naar de raadsvergadering gaat.

7C. Besluit begrotingswijzigingen 2015-2

ChristenUnie ziet dat enkele bedragen vanuit de decentralisatie-uitkering worden weggezet. Gaat dit aan het eind van dit jaar tot problemen leiden of is dat te prematuur?

Reactie college

Wethouder J. Bos voorziet voor de Wmo-subsidies vooralsnog geen problemen. Maar het jaar is net begonnen, dus het verdere verloop moet nog worden afgewacht.

Voorzitter H.A. Bos stelt vast dat dit raadsvoorstel als A-stuk naar de raadsvergadering gaat.

7D. Meerjarenbeleidskader Participatiebeleid 'Werk en Wederkerigheid'

Eerste termijn

Wakker Emmen noemt het beleid ambitieus en positief over de toekomst, maar is minder positief over de haalbaarheid van de doelen. Realiteit is een al jaren groeiende groep die ondanks voldoende opleiding moeilijk aan werk komt als men zijn baan verliest. Dat effect is nog veel sterker bij jongeren, ex-gedetineerden, 55-plussers en dak- en thuislozen. Het beleid zet in op scholing en werkervaring. De fractie ziet maar één oplossing: meer werk. Zij deelt niet het uitgangspunt dat het bedrijfsleven daar primair verantwoordelijk voor is, omdat zijn oogmerk winstmaximalisatie is – zie Philips Lighting. Overheden moeten dus zorgen voor een ondernemersklimaat waarin bedrijven willen groeien; beide delen de verantwoordelijkheid voor meer werk. De Participatiewet geeft sommige personen de ruimte van geen tegenprestatie: hoe wordt dit bepaald? Is al duidelijk hoe men de loonwaarde bepaalt en hebben werkgevers hier invloed op? In deze onzekere periode kan Wakker Emmen zich niet voorstellen dat een baan elders zoveel garanties oplevert dat ze opwegen tegen de kosten en het ongemak van verhuizen. Zijn gevallen bekend die die garanties wél bieden en geldt de verhuisverplichting ook voor gezinnen met schoolgaande kinderen? Er zijn geen extra

budgetten, de bijstand resteert voor de te activeren groep die moet re-integreren, omscholen, betere prestaties leveren etc. Wakker Emmen roept het college op strak op excessen te monitoren: voorkomen moet worden dat welwillenden onder het bestaansminimum terechtkomen. De fractie schat de kortetermijnresultaten van reshoring laag in. Meer vertrouwen heeft zij in de inzet tot vervanging van arbeidsmigranten door lokale werkzoekenden en belangrijk is dat loonkostensubsidie leidt tot de verplichting van langdurig dienstverband, wat het gebruik van tijdelijke en/of goedkope krachten voorkomt zonder de intentie de medewerker echt aan een baan te helpen. Biedt het sociale uitzendbureau baangaranties en is dat oneerlijke concurrentie naar bestaande bureaus? Het verdringingsgevaar door de Participatiewet komt uit vele hoeken. Hier moet het college continu aandacht voor houden.

VVD informeert welke maatregelen Wakker Emmen voor zich ziet voor de werkgelegenheid in de tuinbouw. Werknemers kunnen zich vrij bewegen in de EU. Wil die fractie de grens op slot doen?

Wakker Emmen wil, los van het feit dat dat geen gemeentebevoegdheid is, dat de gemeente het initiatief neemt oplossingen te verkennen in overleg met de tuinders.

VVD denkt niet dat het onwil van de tuinders is, het ligt meer aan de mensen in de gemeente Emmen die hun neus voor dit werk ophalen.

Wakker Emmen zegt dat die opmerking genoteerd staat. Voor mensen die hun neus ophalen voor bepaald werk kent de nieuwe wet sancties.

D66 vult aan dat de opmerking over 'de neus ophalen' voor rekening van de VVD is.

PvdA is groot voorstander van het verrichten van betaalde arbeid en participeren in de samenleving dat voor verrijking en terugdringen van het bijstandsvangnet zorgt. De opgave is complex: naast mensen die door economische omstandigheden een beroep moeten doen op het vangnet en zo dicht mogelijk bij de arbeidsmarkt moeten blijven, moet de samenleving de verantwoordelijkheid op zich nemen om ook de écht kwetsbaren perspectief te bieden. De gemeente moet erop toezien dat de landelijke sociale afspraken gestand worden gedaan; deze moeten her en der leiden tot lokale akkoorden. De PvdA wil graag een andere vorm voor de social return, die duurzame arbeid en uitstroom oplevert, wellicht ook met middelen voor doelgroep 4. Is al meer bekend over social return? Berap-II riep nogal wat vragen op over de gerealiseerde uren. Wat wordt precies bedoeld met het sociaal uitzendbureau? Bij het leerwerkbedrijf is samenwerken het devies. Is al een structuur of einddoel ontwikkeld en op welke termijn? Uitgangspunt voor de fractie is zoveel mogelijk middelen inzetten voor de directe begeleiding van mensen om de overhead verder terug te dringen. Ook instroombeperking kan bijdragen aan de streefcijfers, want voorkomen is wellicht het allerbeste. Hoe wordt dit ingevuld? Over wederkerigheid: verdringing van reguliere arbeid kan en mag niet, maar verdringen van de meest kwetsbaren kan ook niet. Dat betekent een dilemma tussen het houden van hoogopgeleiden in de regio via een baan en de samenstelling van de arbeidsmarkt in deze regio: hoe gaan B&W hiermee om? Wederkerigheid is ook een kans voor verbinding in wijk en buurt. Liever dan de instrumentele benadering van een Sedna-website ziet de fractie een organisatie op dorps- en wijkniveau met versterking of ondersteuning van de sociale banden. Delen B&W die mening? De gemeente moet ook voor mensen die een baan elders moeten accepteren, onzekerheden en vragen wegnemen naast sec een baanmatch. Dat iedereen gaat werken die kan werken creëert het benodigde draagvlak om de solidariteit te behouden en biedt perspectief aan de betrokkenen.

CDA meent dat meer mensen naar werk begeleiden en meer werkgelegenheid in deze gemeente terechte doelen zijn. Zijn sommige daarvan, zoals de hogere uitstroom uit de bijstand, wel haalbaar? Graag ziet de fractie het desbetreffende investeringsplan zo spoedig mogelijk tegemoet. Heeft reshoring wel kans van slagen gezien de omgekeerde beweging bij bijv. Philips? Wat is de uitkomst van het plan van aanpak en wanneer kan de raad het implementatieplan tegemoet zien? De deadlines voor beide zijn namelijk verstreken. Het CDA wil de Cliëntenraden vroeg hierbij betrekken. Jongeren vormen een primaire doelgroep: heeft de Jongerenraad al advies kunnen uitbrengen? Voor

de toenadering van 50-plussers tot de arbeidsmarkt is o.a. de premiekorting in de bemiddeling te benutten: die geldt nu voor 56 jaar en ouder. Vallen de 50- tot 55-jarigen buiten de boot? Welke alternatieven zijn er voor hen? Voor de bijstandsuitkering geldt de plicht om te werken of een baan te zoeken. Maar wat als men geen recht hebt op bijstand maar wel graag wil werken? De meerjarige doelen zijn volgens het CDA groots opgezet, ook de Cliëntenraden vinden ze ambitieus. Hoe worden deze bewaakt? Met minder middelen een grotere groep naar de arbeidsmarkt toeleiden is zeker in deze tijd geen gemakkelijke opgave. Maak dus gebruik van de beschikbare middelen, houd AREA binnen boord en wees verdacht op verdringing.

D66 is er content mee dat diverse ketenpartners, adviesraden, overige betrokkenen maar ook de gemeenten Emmen, Borger-Odoorn en Coevorden vroegtijdig zijn betrokken bij het participatiebeleid. Goed dat de ketenpartners zeer tevreden waren over de overleggen. Werk en wederkerigheid zijn terecht de pijlers van het participatiebeleid. De doelen zijn zeer ambitieus: meer mensen, al of niet met beperking, moeten aan het werk of op weg naar werk. D66 steunt ook het uitgangspunt dat mensen zonder betaalde arbeid een tegenprestatie moeten verrichten en minder mensen een zo kort mogelijk beroep doen op een uitkering. Hoe wordt de voortgang gemonitord van het doel om iedereen mee te laten doen in 2018? Wat is de principieel andere aanpak voor de aansluiting onderwijs-arbeidsmarkt – al jaren onderwerp van discussie? Doelgroep 1 is niet altijd zelfredzaam: soms is een klein zetje in de rug heel belangrijk. Qua scholing wordt aangesloten bij kansrijke sectoren rondom Emmen en elders in Drenthe; D66 hoopt dat daarbij ook naar Groningen en Duitsland wordt gekeken. Iedere uitkeringsgerechtigde krijgt bij de intake minimaal één reguliere vacature voorgelegd: betekent dit dat er dus straks niemand meer werkloos is?

VVD vindt een nieuw beleidskader noodzakelijk gezien de nieuwe werkelijkheid en dito wetgeving. De fractie is blij met de gekozen (liberale) koers: kijken naar wat mensen wél kunnen, iedereen doet mee, een tegenprestatie bij een uitkering en een vangnet voor kwetsbaren. Complimenten voor de leesbaarheid en de totstandkoming van de nota met actieve bijdrage van vele partners; dit zorgt voor draagvlak. Maar het plan is ambitieus en de opgave enorm: het bedrijfsleven primair verantwoordelijk stellen voor het scheppen van werkgelegenheid is heel kort door de bocht. Wenselijker is alle partijen in het veld gezamenlijk tot goede afspraken laten komen. De harde klappen die de reguliere arbeidsmarkt in Emmen e.o. in deze tijd krijgt te verwerken, baren de VVD zorgen. Hoe kan de overheid het bedrijfsleven goed faciliteren om die banen ook te creëren? Wat is de status van het plan ‘Vierkant Voor Werk’? De burgemeester sprak in zijn nieuwjaarspeech over IWO; hoe staat het daarmee? Wat is er terechtgekomen van de motie die veel geld fourneerde voor reshoring? Hoe is werken in Duitsland te bevorderen door de gemeente? Hoe wordt het nieuwe leerwerkbedrijf georganiseerd? De VVD wil waken voor een nieuwe grote moloch.

LEF! deelt de zorgen over het hoge aantal werkzoekenden. De fractie komt er niet helemaal uit wat precies onder ‘arbeidsverdringing’ moet worden verstaan. Dat de lat hoog ligt getuigt van moed. Maar waar blijft de menselijke maat? Want de tijd is weerbarstig. ‘Werken naar vermogen’ klinkt mooi maar wat is ‘vermogen’ en welk werk past daarbij? Gelukkig stelt de nota expliciet dat niemand aan de kant mag blijven staan: meedoen schenkt voldoening en zelfvertrouwen. Daarom meent LEF! dat de doelgroep ook inspraak moet krijgen via een OR of MR. Naast de doelgroep moeten ook werkgevers begeleid worden; wat houdt hun dienstenpakket in? Hoe moet het verder met de mensen op de wachtlijst voor beschut werken, die thuis komen te zitten? De ondersteuning voor doelgroep 4 is nog te weinig concreet omschreven. Hoeveel cliënten krijgt een klantmanager toegewezen? LEF! juicht het toe dat mensen voor werk over de grens heen kijken: aansluiting bij de arbeidsmarkt is een vreemde omgeving waard, al vergt dat goede kennis van de Duitse taal en cultuur. Arbeid in de tuinbouwsector wordt veelal door arbeidsmigranten verricht: zij zijn voor werkgevers aantrekkelijker dan lokale werkzoekenden. LEF! hoopt, verwijzend naar het

amendement inzake huisvesting voor arbeidsmigranten, dat er in Duitsland veel woonruimte voor hen is.

ChristenUnie ziet de Participatiewet als grote uitdaging voor de gemeente om met een beperkt budget een vangnet te blijven bieden. De overheid kan ook faciliteren dat mensen elkaars vangnet zijn en recht doen aan elkaar: voor de ChristenUnie is dat de context van het participatiebeleid. Zij ondersteunt van harte de principes niemand aan de kant, meer werkgelegenheid, meer mensen toeleiden naar werk en activeren tot meedoen. Werk staat voorop: hoe zorgt de gemeente daarvoor? Het bedrijfsleven doet dat immers, waarin een lokaal sociaal akkoord goed kan ondersteunen. Om de gemeente een adequate rol te geven bij het stimuleren van de lokale arbeidsmarkt moet inzichtelijker worden welke factoren een positieve invloed hebben. De fractie is er erg tevreden over dat ook bedrijven bij het proces zijn betrokken: behalve winst hebben zij ook te hechten aan werknemers- en maatschappelijk belang en daar mag de overheid hen op blijven aanspreken. Alleen scholing die concreet bijdraagt aan het verbeteren van kansen op de arbeidsmarkt verdient investering: is dat niet een te beperkte visie op onderwijs? Het idee van de tegenprestatie is goed, wel zijn onbetaalde arbeid en vrijwilligerswerk de smeerolie van de samenleving die erkenning en waardering verdient. Dit lijkt op gespannen voet te staan met de hogere arbeidsparticipatie: hoe hiervoor te waken? De ChristenUnie vraagt extra aandacht voor gevallen zoals alleenstaande moeders zonder werk. De grootste uitdaging lijkt de uitstroom van 350 voor 2015. Hoe denken B&W dit te realiseren? De fractie is blij met de afspraken voor Wajong'ers en SW-werknemers. Die kosten de werkgevers geld maar leveren ook veel op: echte banen voor mensen die net zo goed echte werknemers zijn. De gemeente moet ook die arbeidskrachten vasthouden voor de arbeidsmarkt.

GroenLinks ziet dat de mensen met enorm veel plichten worden opgezadeld, maar deze kwetsbare groep heeft ook rechten. De gemeente mag de rechtspositie van deze kwetsbare groep niet uit het oog verliezen. Is het mogelijk hen collectief bij een vakbond onder te brengen ter onafhankelijke belangenbehartiging en dat de gemeente als kleine investering het lidmaatschap betaalt?

D66 vraagt welke van de vele plichten GroenLinks wil schrappen.

GroenLinks wil uitkeringsgerechtigden niet ontslaan van hun plichten, maar juist hun rechtspositie zekerder stellen: deze wordt nu onvoldoende behartigd. Een onafhankelijke vakbond kan dat doen. Hoe wordt ongewenste verdringing van regulier werk gemonitord ter voorkoming dat mensen in de bijstand terechtkomen en op dezelfde werkplek een tegenprestatie moeten doen?

PvdA wijst erop dat uitkeringsgerechtigden wettelijk worden vertegenwoordigd door een cliëntenraad die hun de rechten en plichten bewaakt. Doet de huidige cliëntenraad haar werk niet goed?

GroenLinks doelt op de uitstroom uit de bijstand naar arbeidsparticipatie: deze doelgroep heeft net zoveel recht op een vakbond als reguliere werknemers. De Cliëntenraad zorgt wel voor inkomen en bepaalde ondersteuning in de bijstand maar niet voor (de rechtspositie op) de werkplek.

Volgens **PvdA** gaat de Cliëntenraad WWB wel degelijk over uitkeringsgerechtigden die een tegenprestatie moeten verrichten. En via loonsuppletie krijgen de cliënten straks een dienstverband, waarbij de werkgever een loonkostensubsidie krijgt, en zijn daarmee al vertegenwoordigd door de bestaande vakbonden – de organisatiegraad daarvan is overigens ook niet altijd optimaal.

GroenLinks wijst op de groep daarnaast die zonder dienstverband een tegenprestatie moet verrichten met behoud van uitkering en zodoende tussen wal en schip terechtkomt. De huidige begeleiding van meerdere mensen op één Wsw-plek is overzichtelijk, straks komen zij op tal van werkplekken terecht. Hoe is te waarborgen dat de klantmanagers hen goed kunnen blijven begeleiden?

Senioren Belang Noord ziet een heldere beleidsvisie terug in de nota: de opdracht is om in 2018 alle Emmenaren mee te laten doen naar vermogen. Hoe wordt voorkomen dat werkzoekenden in

fase 1 en 2 niet afglijden door tegenvallende werkgelegenheid? Zij worden als zelfredzaam beschouwd, re-integratietrajecten worden tegengewerkt, uitkeringsaanvragen worden ontmoedigd en strenge handhaving. Is dit houdbaar als de markt tegenzit of verandert? Niet-uitkeringsgerechtigden kunnen beroep doen op ondersteuning na werk, uitgaande van een actieve klanthouding. Is dit terecht of moet de gemeente eerder ingrijpen? Wat betekent een tegenprestatie voor mantelzorgers? Welk recht stelt de gemeente tegenover die verplichting? Bieden eerdere ervaringen met scholing en het workfirstprincipe garantie voor succesvolle participatie door jongeren? Hoe pakt het nieuwe beleid uit voor de Wajong-uitstroom en andere doelgroepen die niet onder de Participatiewet vallen? Wat betekent een sociaal uitzendbureau voor arbeidscontracten, CAO's etc.? Is het redelijk te verwachten dat iedere uitkeringsgerechtigde een portfolio kan maken en is dit wel zinvol? Enkele kostenposten zijn voor 2016-2018 niet begroot zoals Buurtsupport en EMCO: rekent de gemeente zich nu niet onterecht rijk? De bijlage verwijst wel naar een rol in de toekomst voor deze organisaties.

Reactie college

Wethouder Arends zal de vele terechte complimenten over het proces van totstandkoming van het participatiebeleid doorgeven aan de betrokken partners; dit verdient navolging. Het plan van aanpak voor het leerwerkbedrijf is er nog niet. De drie colleges geven de voorkeur aan een andere insteek die meer recht doet aan de gelijkwaardigheid van gemeenten en ketenpartners. De einddatum voor het leerwerkbedrijf komt hiermee eerst on hold met als richtdatum 1 januari 2017; dit proces vergt gezien de drie gemeenten en vele ketenpartners de nodige tijd en zorgvuldigheid. Over de uitkomst is nog niets te zeggen: die hangt van het procesverloop af. De insteek zal wel zijn om mensen aan het werk te krijgen, net als het realiseren van de overige beleidsdoelen.

D66 begrijpt dat het proces tijd nodig heeft, maar de richtdatum 1 januari 2017 lijkt rijkelijk laat daar de planhorizon al een jaar later is en zeker gezien de redelijke eensgezindheid onder de Emmense partners zoals die tijdens een recente bijeenkomst bleek.

Wethouder Arends geeft aan dat mensen activeren en aan het werk krijgen een proces is dat ook zonder een leerwerkbedrijf door kan gaan. Gezien de vele besluiten en de vele betrokken partners moet men waken voor teveel optimisme. Er ligt in de regio al jarenlang een forse werkgelegenheidsopgave: het college wil die trend ombuigen en daar is ambitie voor nodig. De vele vragen of het beleid niet té ambitieus is, zijn dus onterecht. Het sociale uitzendbureau komt voort uit de input van de ketenpartners. Dit kan uitkomst bieden in de vorm van een dienstverband voor werknemers die jarenlang van de ene in de andere loonkostenregeling stromen zonder uitzicht op een vaste betrekking. Het bureau ontzorgt tevens de werkgevers van bepaalde risico's e.d.: dit idee verdient nadere uitwerking. Want als dit voor de doelgroep een opstap kan zijn om buiten het overheidsgestuurde domein te komen, juicht het college dat toe – ondanks uitzend-CAO's en andere haken en ogen.

VVD concludeert dat jarenlang gesubsidieerde arbeid de doelgroep niet verder heeft gebracht. Daarom is de fractie blij met de nieuwe koers die nieuwe kansen en mogelijkheden schept.

Wethouder Arends meent dat de gemeente daarom het bedrijfsleven zo sterk nodig heeft. Want de overheid schept buiten de eigen organisatie geen banen. Het primaire doel van bedrijven is niet het creëren van werkgelegenheid sec, maar bedrijvigheid schept wél banen.

Senioren Belang Noord kan zich prima vinden in wat de wethouder zegt over de toekomstgerichte visie van het sociaal uitzendbureau. Maar zorgt dit niet voor een bepaald verdringingseffect tussen de verschillende partners? Juist bij een sociaal uitzendbureau is begeleiding essentieel: hoe gaat die eruitzien in verband met het scheppen van nieuwe werkgelegenheid?

Wethouder Arends antwoordt dat die begeleiding een zaak is voor nader onderzoek. Als mensen niet geholpen zouden mogen worden in de toeleiding naar de arbeidsmarkt, zullen zij daar nooit op eigen kracht komen. Dus de gemeente moet voor die mensen staan ondanks ongewenste verdringingseffecten: die zijn niet altijd te voorkomen maar een tegenprestatie wordt ingeval van verdringing direct gestopt omdat deze niet te rechtvaardigen is. Het college is blij dat ook het

bedrijfsleven zich aan dit beleid committeert, een lokaal sociaal akkoord kan daarbij helpen. Niet alleen moeten mensen met bijv. een handicap uit garantiebannen naar de arbeidsmarkt worden toegeleid, de gemeente moet ook bereid zijn bijstandsgerechtigden ook plek te geven. Een loonsuppletie of een no-riskpolis kan bedrijven over de drempel helpen, die de risico's te groot vinden. Als in 2015 niet 350 mensen extra uit de bijstand stromen, krijgt de gemeente de komende jaren met fors hogere lasten te maken waardoor het tekort oploopt naar 4,5 miljoen per jaar. Naar aanleiding van de motie zijn B&W in gesprek met lokale bedrijven om reshoring te bespoedigen en mee te denken; een aantal bedrijven is daar al volop mee bezig. Het realiseren van deze sectorgelden is geen sinecure, maar B&W blijven zich ervoor inspannen. Zij respecteren de rechten van uitkeringsgerechtigden – geen punt van discussie; hun plichten zijn wettelijk ook helder vastgelegd. Via een motie wordt op korte termijn de ombudsfunctie vormgegeven, die bijstandsgerechtigden kan bijstaan. De verhuisplicht is formeel omschreven in de nota. Maar dat probleem is ook theoretisch: als een Emmenaar naar de Randstad moet verhuizen voor werk, dan functioneert de toeleiding naar de arbeidsmarkt niet naar behoren. B&W zijn niet van plan iemand voor een tijdelijke baan te dwingen tot verhuizen. Bij een vaste baan kan dat anders zijn, want daarmee ontworstelt zich iemand wel uit een uitkeringssituatie. Analoog geldt dat hoe langer een werkloze moeder niet beschikbaar is voor de arbeidsmarkt, des te groter de afstand. Zij doet anders zichzelf en haar kinderen geen recht en er zijn faciliteiten voor kinderopvang e.d.

In reactie op de vraag over het IWO heeft **Burgemeester Bijl** stellige de indruk dat de Tweede Kamer inziet dat de geldstromen, die nu vooral bij grote bedrijven terechtkomen, onvoldoende doordringen tot het MKB waar de economische kracht ligt. Bij de collegeonderhandelingen van het nieuwe GS Drenthe gaat het college van Emmen vragen wat de provincie kan betekenen voor de versterking van het MKB. Ook voor de partijen in de raad ligt hier een taak.

Tweede termijn

Wakker Emmen meldt dat zijn vraag over de loonwaardebepaling nog niet is beantwoord. De fractie vindt meer werk prioriteit nummer 1 en alles daarvoor in het werk gesteld moet worden. De hele gemeentelijke organisatie moet erbovenop zitten, elk signaal aangrijpen dat arbeidsplaatsen kan leveren, creatief meedenken en als credo niet hanteren 'nee, want...' maar 'ja(, mits)...'.

PvdA hoorde de VVD betogen dat gesubsidieerde arbeid al die jaren niets heeft gebracht. De PvdA meent dat de Wsw, Banenpool en Jeugdwerkgarantiewet wel degelijk heel veel hebben opgeleverd. **VVD** reageerde op dat deel van het betoog van de wethouder dat werknemers bij elkaar opvolgende loonsubsidieregelingen nog niet de kans kregen op een vaste baan. Dat gebeurt vaak met gesubsidieerde arbeid en de werkloosheidscijfers in deze regio bevestigen dit beeld: subsidies bezorgen tijdelijk werk maar geen structurele arbeidsplaatsen.

PvdA hoort de VVD nu wel een heel korte samenvatting geven naar aanleiding van wat één persoon zegt. Als die fractie alle feiten van gesubsidieerde arbeid op een rijtje zet, zou de VVD tot een heel andere conclusie komen, namelijk dat de opbrengst meer is geweest dan alleen tijdelijk werk. In eerste termijn staan de vragen over de uitvoering van de wederkerigheid open: de website teksten hebben een instrumenteel karakter, terwijl de PvdA – college en raad trouwens ook – meer van de samenleving wil in eigen dorp en wijk en dit onderwerp voor die verbinding kan zorgen. Verder staan de vragen over de SROI-cijfers uit Berap-II en de toekomstige invulling daarvan, waarbij de fractie een fonds wenst dat voor duurzame uitstroom kan gaan zorgen.

CDA hoorde de wethouder wel zeggen – net als in de decembercommissie – dat verdringing niet altijd is te voorkomen maar een tegenprestatie in dat geval direct gestopt wordt. Bedoelt hij daarmee dat verdringing in bepaalde situaties wél is gerechtvaardigd? Verder staan nog enkele vragen open. Zijn de Jongerenraad of andere cliëntenraden ook bij de ontwikkeling van het participatiebeleid betrokken? Welke andere financiële stimulansen dan premiekorting zijn er voor de nieuwe

doelgroep 50-55-jaar? En hoe wil het college de monitoring invullen? Het lijkt het CDA verstandig om regelmatig te bekijken of de gestelde ambitieuze doelen in de praktijk reëel zijn.

D66 had de laatste vraag van het CDA ook gesteld, net als de oproep om bij scholing verder te kijken dan de Duitse grens. Men herhaalt de vraag over de specifieke aanpak bij de aansluiting onderwijs-arbeidsmarkt en hoe die succesvol is te maken. Men ziet bij diverse zorgorganisaties en Two Get There goede voorbeelden van de informele wijk- en dorpsgerichte aanpak, waar het college ook rekening mee moet houden. Two Get There leent zich goed voor een presentatie in de commissie.

VVD mist nog het antwoord op de vraag naar Vierkant Voor Werk en wacht de beantwoording af.

LEF! wil nog graag een antwoord op de vraag naar het aantal klanten per klantmanager. Men roept het college op na alle discussies – o.a. over communicatie – de gehanteerde werkwijze bij de beleidsontwikkeling straks in de uitvoering vast te houden: dat scheelt veel vergadertijd.

ChristenUnie herhaalt de vraag over het belang van de spanning tussen vrijwilligersinzet en het streven naar hogere arbeidsparticipatie. Hoe kunnen de ‘positieve factoren’ banen opleveren, welke invloed hebben die en welke handvatten heeft de gemeente daartoe? Misschien te breed om nu te bediscussiëren, maar volgens de fractie wel iets om mee te nemen in het verdere proces.

Senioren Belang Noord vraagt hoe Emmen het landelijke SROI-akkoord gaat invullen, hoeveel banen dat de regio Zuidoost-Drenthe oplevert en hoe bedrijven daartoe geactiveerd worden. Volgens **PvdA** staat SROI los van het landelijk sociaal akkoord; het gaat over de investeringen die de gemeente doet en wat zij in retour vraagt van de partijen die de opdrachten gegund krijgen.

Reactie college

Wethouder Arends meldt dat in het contract voor 2015 is afgesproken dat Sedna in elk van de zes werkgebieden 100 vrijwilligersvacatures levert die voldoen aan de criteria en via de Naoberhuizen te raadplegen en in te vullen zijn; het college zal ook kijken naar de invulling na 2015. In Berap-II zijn bijna 50.000 SROI-uren ingevuld: dit aantal is meer dan beoogd en zit deels ook in de schoonmaakondersteuning als uitvloeisel van de toepasselijke contracten. De gemeente onderzoekt of SROI ook op fondsbasis is vorm te geven om budgetruimte te geven aan bijv. doelgroep 4 waar nu minder geld naartoe kan. Op de vraag van het CDA: er zijn geen situaties waarin verdringing is gerechtvaardigd volgens het college. De Jongerenraad is niet om advies gevraagd omdat die raad indertijd nog niet bestond. De heer Arends wil graag de initiatiefnemers van Two Get There een presentatie laten geven in de commissie Samenleving; de griffie zal die inplannen. Ook gebiedsgericht werken is met de ketenpartners besproken: hier wordt op afzienbare termijn invulling aan gegeven – mede in relatie tot het 3D-principe. De premiekorting geldt nu pas vanaf 56 jaar (was 50) dus tot die leeftijd komt men – ook de categorie 50-55 jaar – in aanmerking voor de andere stimulansen om aan werk te komen. Hoeveel klanten een klantmanager onder de hoede krijgt wordt nog nadrukkelijk met de ambtelijke organisatie bekeken in het licht van de nieuwe werkwijze in het leerwerkbedrijf. Het college is er daarbij hoe dan ook niet van overtuigd dat een maximale caseload ook tot maximale uitstroom leidt. Er is niet zonder meer sprake van een gespannen verhouding tussen vrijwilligerswerk en arbeidsparticipatie: ook fulltimers kunnen vrijwilligerswerk doen. Werkzoekenden moeten vrijwilligerswerk niet als belemmering zien om betaald werk te accepteren. Burgers, bedrijven en ketenpartners vormen met elkaar de samenleving en zijn verantwoordelijk naar elkaar toe – dat is niet voorbehouden aan de overheid. Het landelijk sociaal akkoord betreft de garantiebanen die mensen met arbeidshandicaps, Wajong’ers en Wsw’ers moeten terugleiden naar de arbeidsmarkt via tal van maatregelen. Dit wordt op het niveau van de Arbeidsmarktregio ingevuld binnen het (regionale) werkbedrijf. Binnenkort kan de commissie een

informatieavond over dit thema bijwonen om te horen waar de Arbeidsmarktregio op dit moment allemaal mee bezig is. De aansluiting onderwijs-arbeidsmarkt wordt niet principieel anders aangepakt. Het blijft een continue opgave voor de betrokken partners om mensen zonder diploma terug te leiden naar school – zelfs tot aan hun pensioen. Het schoolfirstprincipe is namelijk een zeer groot succes. Als men het principe ‘ken je klant’ goed toepast, is inzichtelijk per doelgroepcategorie 1-4 hoe groot de afstand is tot de arbeidsmarkt. Daarop gaat de gemeente monitoren; de commissie krijgt daar nog een rapportage van. De loonwaardebepaling wordt op dit moment onderzocht en opgenomen in de re-integratieverordening die juni naar de raad gaat; de werkgevers worden daar tevens bij betrokken. Ook de portfolio wordt ingezet; in werksessies met medewerkers en ketenpartners is aangeraden dit instrument breder in te zetten voor de totale doelgroep en daarom is het ook zo opgenomen in het beleidsdocument.

Voorzitter H.A. Bos stelt vast dat dit raadsvoorstel als B-stuk naar de raadsvergadering gaat.

8. Bespreken A-stukken

8A. Bestemmingsplan ‘Emmen, Bargermeer Oosterwijk OZ (groothandel in schroot)’

Voorzitter H.A. Bos stelt vast dat dit raadsvoorstel als A-stuk naar de raadsvergadering gaat.

9. Onderwerpen ter bespreking: n.v.t.

10. Vaststellen verslag vorige vergadering

10A. Vaststellen notulen gezamenlijke commissie Samenleving en Wonen & Ruimte 13 januari.

Voorzitter H.A. Bos stelt vast dat het verslag ongewijzigd wordt goedgekeurd onder dankzegging.

10B. Vaststellen notulen gezamenlijke commissie Bestuur, Middelen & Economie 15 januari

Voorzitter H.A. Bos stelt vast dat het verslag ongewijzigd wordt goedgekeurd onder dankzegging.

11. Ingekomen stukken vanuit het college/presidium

CDA wil graag stuk 11B agenderen voor de commissie en komt binnenkort met een motivering.

12. Overige ingekomen stukken: n.v.t.

13. Sluiting

Voorzitter H.A. Bos sluit de vergadering om 22.49 uur onder dankzegging.